

Musikproducentens skyldigheter och rättigheter vid en skivinspelning

Examensarbete, 15 hp

(2008-03-25 – 2008-05-19)

Författare

Erik Hedlund,

erik@fairfield.nu

Malin Andersson,

mlpht06malan@fc.his.se

Musik & Ljudproduktion åk 2

Handledare

Jan Zirk

Ulf Söderberg

Pär Winberg

Calle Kindbom

Institutionen för

kommunikation och information

Högskolan i Skövde

Box 408, 541 28 Skövde, Sweden

Sammanfattning

I vårt examensarbete vill vi få en djupare insikt i en musikproducents arbetsprocess vid produktionen av ett musikalbum. Vi antog uppdraget att spela in, producera och mixa en barnproduktion innehållande tretton låtar, vilket är vårt Case. Under arbetets gång har vi även gjort en fallstudie i form av en djupintervju med en etablerad musikproducent. Resultatet blev en fullängdsproduktion som släpps under sommaren 2008.

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
2 Bakgrund	1
2.1 Uppdragsgivare	1
2.2 Producent	1
3 Musikalisk referensram	1
4 Problemformulering	2
5 Definition av viktiga begrepp	3
6 Metod	4
6.1 Fallstudie och Case	4
6.2 Planering och Arbetsätt	4
6.3 Kommunikation och Samarbete	4
7 Tidsplan	5
8 Resultat	5
8.1 Intervju	5
8.1.1 Vilka förberedelser ser du som viktigast...	5
8.1.2 Hur gör du för att pusha exempelvis sångaren..	5
8.1.3 Föredrar du att mixa det du gör själv..	6
8.1.4 På vilket sätt ändrar du ditt arbetsätt...	6
8.1.5 Vad anser du, måste finnas med i ett avtal...	6
8.1.6 Vilka intresseorganisationer har du som...	6
8.2 Avtal	6
8.3 Produktionen	7
8.3.1 Analys av material	7

8.3.2 Arrangering och grunder	7
8.3.3 Inspelning	7
8.3.4 Mix	7
8.4 Intresseorganisationer	8
8.4.1 Stim	8
8.4.2 Ncb	8
8.5.3 Sami	8
9 Analys	9
9.1 Intervju	9
9.2 Avtal	9
9.3 Produktion	9
9.3.1 Inspelning	9
9.3.2 Mix	10
9.4 Intresseorganisationer	10
10 Slutsatser	10
11 Diskussion	11
11.1 Planering och Tidsplan	11
11.2 Inspelning och mix	11
11.3 Fallstudie	11
12 Referenser	12

1 Inledning

Vi, författarna, såg examensarbetet som en chans till att fördjupa oss i något som vi var nyfikna på. Vi hade förhoppningar om att detta kunde vara en start för oss som ett producentteam och leda till vidare jobb i framtiden.

Som musikproducent (se definition sida 3) måste man till exempel vara kreativ, organiserad, ha lätt för att inspirera och kommunicera med de man jobbar med. Vår ambition var att testa vår förmåga som ett producentteam och ta reda på vilka krav som ställs på producentens arbete.

2 Bakgrund

2.1 Uppdragsgivare

Vår uppdragsgivare startade upp en barnmusikgrupp för sexton år sedan. Ända sedan dess har de turnerat runt i Sverige och underhållit barn och föräldrar med fokus på målgruppen 4-10 år. Bandet har tidigare släppt fyra skivor och en sångbok, dels på deras egna skivbolag, men även via ett externt skivbolag.

Under sommaren 2008 kommer de att medverka i en stor show som produceras av en nöjespark i Sverige. Där kommer de att ge föreställningar sex dagar i veckan i sex veckor med start den 30:e juni. Lagom till första föreställningen släpps deras nya skiva, som ges ut av deras egna skivbolag.

2.2 Producent

Denna skiva har vi, författarna, fått i uppdrag av bandet att producera. Vi såg det som en stor utmaning att få vara med hela vägen i en spännande process, från första demo (se definition sida 3) till slutmix (se definition sida 3).

För oss var barnmusik en ny genre om man har sett till det vi tidigare jobbat med. Att vara producent och att ha hela ansvaret för produktionen var också något nytt som ingen av oss hade provat på förut. Anledningen till att vi antog uppdraget var att vi ville få större erfarenhet inom området musikproduktion.

3 Musikalisk referensram

Vi har genom vår utbildning i Musik och Ljudproduktion, fått en bredare syn på uppbyggnad av arrangemang och ljudbilder i en musikproduktion. Bandets musikaliska bakgrund har sina rötter i genrer som rockabilly, 60-talspop och visor. En avgörande del i varför vi fick uppdraget var att vi själva har lyssnat mycket på de genrer som bandet utgår ifrån. Utmaningen i uppdraget låg i att hitta de faktorer som tilltalar den tänkta målgruppen och även deras föräldrar.

Bandets tidigare arrangemang av deras material har varit sparsmakade på grund av att deras instrumentering endast består av två gitarrer och en bas.

Tanken som vi hade var att ta till vara på deras spelsätt och hur de låter när de uppträder live, för att sedan utveckla arrangemanget med fler instrument för att skapa ett fylligare sound.

4 Problemformulering

Med hjälp av vår frågeställning ville vi tvingas ta reda på hur en producent når det resultat som han/hon strävar efter, samt vilka arbetsmoment som producenten behöver genomgå under produktionstiden. Vår frågeställning lyder:

Vilka praktiska saker måste du tänka på som musikproducent vid inspelning av en skiva?

Vilka punkter måste finnas med i ett avtal mellan producenten och uppdragsgivaren?
Vilka är de olika intresseorganisationerna som blir inblandade vid en skivproduktion och vilken roll har de?

5 Definition av viktiga begrepp

- **Backtracks:** Musikbakgrund som man kan sjunga eller spela till.
- **Demo:** En outgiven ljudinspelning som är en skiss av en låt.
- **Djupintervju:** En kvalitativ intervju, där intervjuare får möjlighet att ställa följdfrågor, för att lättare förstå svaret på huvudfrågan.
- **Editering:** I detta fall, klippning och korrigering av ljudspår.
- **Fallstudie/Case:** Ett konkret fall som används för att få kunskap om dess område.
- **Fonogramförsäljning:** Ett fonogram är ett gemensamt namn för olika media där man kan göra lagring av ljud. Alltså kan ett fonogram vara en cd-skiva. Fonogramförsäljning är då försäljning av, i detta fall, en cd-skiva.
- **Intresseorganisation:** En organisation som är bildad för att tillvarata en viss grupps särintresse.
- **Körpålägg:** Körsånginspelning på en låt.
- **Leadsång:** Den huvudsakliga sången i en låt. Oftast melodin.
- **Live-dvd:** En film, som i detta fall, visar ett musikaliskt framträdande.
- **Music Factory:** Kommunägt bolag lokaliserat i Skara, som är ett centrum för utbildning och kompetensutveckling inom musik.
- **Musikförlag:** Ett musikförlag marknadsför och administrerar upphovsmannen (kompositör/textförfattare) och hans verk.
- **Musikproducent:** Den som ansvarar för och genomför musikinspelningen.
- **Ncb:** Nordisk Copyright Bureau. De sköter avräkningen för ersättning som upphovsmannen har rätt till då ett verk spelas in på skiva, kassett, video eller annan liknande form, som räknas till en dokumentation.
- **Percussion:** Rytminstrument.
- **Referenslyssna:** Att lyssna på ljudmaterialet i olika ljudanläggningar, för att sedan jämföra och få en uppfattning om hur ljudmaterialet generellt låter.
- **Sami:** Svenska artister och musikers intresseorganisation. En intresseorganisation för artister och musiker som medverkar på skivinspelningar. Artisten/musikern får ersättning när skivan spelas i radio och tv eller på offentliga platser.
- **Skivnummer:** Alla skivor har ett unikt skivnummer. Man kan jämföra det med ett personnummer.
- **Skivproduktion:** Produktion av en cd-skiva.
- **Slutmix:** Att göra slutmixen innebär att ställa en homogen ljudnivå på de olika instrumenten i en inspelning och att lägga till eventuella ljudeffekter på ljudspåren.
- **Stim:** Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå. De bevakar och betalar ut ersättning till upphovsmannen då dennes verk framförs i offentliga forum.
- **Wurlitzer:** Ett elektriskt piano.

6 Metod

6.1 Fallstudie och Case

För att få svaren till våra frågeställningar har vi i detta arbete utfört en fallstudie (se definition sida 3) i form av en djupintervju (se definition sida 3) med en musikproducent. Vi har också kontaktat berörda intresseorganisationer för att reda ut några frågetecken.

Vårt Case består av ett album med tretton låtar som vi delvis har varit med och komponerat/skrivit. Vi har sedan arrangerat, producerat, spelat in och mixat alla låtar.

6.2 Planering och Arbetsätt

Från tidigare erfarenheter vid inspelningssituationer var vi medvetna om vikten av en bra planering. Tekniskt krångel och förhinder hos externa musiker är ett par exempel på saker som kan försena en produktion. Med tanke på mängden material och den begränsade tidsplanen så hade vi inte något spelrum för förseningar.

Vi fick delvis anpassa planeringen av inspelningen efter vår uppdragsgivares turnéplan, eftersom de var ute och spelade under större delen av vår produktionsperiod. Därför kom vi med kravet att få spela in vissa instrument själva eller med hjälp av externa musiker. Detta var inget som bandet hade varit med om på tidigare produktioner då de har spelat alla instrument själva, men de såg det som en chans till förnyelse och kanske vägen till ett nytt sound.

Vi planerade att inspelningen skulle ske i Music Factorys (se definition sida 3) studio, men med tanke på begränsad bokningstid och bandets geografiska placering, så gjorde vi bedömningen att vi också skulle få använda vår egen mobila studioutrustning.

6.3 Kommunikation och Samarbete

Vi bestämde oss för att ha kontinuerlig kontakt med bandet, för att på bästa sätt kunna tillgodose deras önskemål och visioner. Tanken var också att få en bild av hur de fungerar som band och vilket sound de har haft på tidigare produktioner.

Vi har haft kontakt med de berörda intresseorganisationerna via telefon och via email. Uppdelningen av arbetet har fördelats efter hand. Våra roller i teamet har varit självklara eftersom vi har jobbat ihop tidigare under längre perioder. Vi har försökt att göra det mesta tillsammans, men för att effektivisera arbetet har vi även jobbat en del på egen hand.

7 Tidsplan

Vid produktionens start så gjorde vi denna tidsplan som vi skulle följa under arbetets gång:

- v 9 - v10 Arrangering av material, Inspelning och programmering av backtracks.
- v 11 (15- 16 mars) Inspelning - trummor (Studio Music Factory)
- v12 Påsk
- v13 Planering och editeringsarbete (trummor)
- v14 Inspelning (1 & 2 april Studio Music Factory), arrangering
- v15 Inspelning bas, elgitarr, text- och melodianalysering
- v16 Stråkarrangering Inspelning piano, banjo & mandolin
- v17 Inspelning percussion, stråkar, (blås?)
- v18 Sånginspelning
- v19 Sångeditering, inspelning av kör, eventuellt extra pålägg av instrument. Intervju.
- v20 Mix och Rappportskrivning
- v21 Mix och Rappportskrivning

8 Resultat

8.1 Intervju

Vår intervjuperson är en svensk producent som har en 23-årig branschvana i musikindustrin. Vi ställde följande frågor:

8.1.1 Vilka förberedelser ser du som viktigast innan en inspelningsdag?

Vår intervjuperson säger att det beror på vilken typ av inspelning det rör sig om. Om man ska spela in en hel ensemble så är det viktigt att man har eventuella noter klara till instrumentalisterna. Man bör kolla med ljudteknikern dagen innan så att allt det tekniska, såsom mikrofoner och mixerbord, fungerar som det ska. Är det istället en ensam instrumentalist eller sångare som man ska spela in så har man oftast mer tid. Man hinner prova olika idéer och sätt att spela/sjunga på, men då är det också viktigt att man för sig själv som producent har skrivit upp det som man från början har tänkt sig, så att man inte går ifrån grundtanken allt för mycket.

8.1.2 Hur gör du för att coacha ex. sångaren till att sätta de tagningar som du vill ha?

För det mesta är det den första eller andra tagningen av en inspelning den som blir bäst. Han ser till att alltid trycka på inspelning även om de bara testat låten lite innan. Det är oftast de tagningar som han sedan använder. Att spela in just sång kan vara lite speciellt eftersom det hörs så väl på rösten när någon är obekvämt i en situation.

Han brukar ge sångaren många chanser och se till att det inte blir allt för mycket fokus på att det måste låta så bra. Det är ju trots allt känslan som man vill åt.

8.1.3 Föredrar du att mixa det du gör själv eller överlåter du det till någon med "fräscha öron"? Vilka fördelar/nackdelar ser du i att låta någon annan göra mixen?

Han berättar att han mixar sina produktioner själv men att han oftast låter någon annan sitta med och ge sin åsikt. Annars kan man lätt bara plocka fram det som man själv ser som fokus i låten när någon annan hör andra intressanta delar. Fördelen med att mixa helt själv är att man kan få just det sound som man var ute efter i början av produktionen.

8.1.4 På vilket sätt ändrar du ditt arbetssätt när du samarbetar med en annan producent till skillnad från när du är själv?

Han säger att han mer går in i musikerrollen då en annan producent är med i studion. Han trivs där, dels för att han från början var musiker och sedan gick över mer på produktion. Det är individuellt hur man väljer att jobba i ett producentteam men han poängterar att det är viktigt att hitta sin roll i teamet.

8.1.5 Vad anser du, måste finnas med i ett skrivet avtal mellan producenten och uppdragsgivaren?

Överlag vad gäller avtal så ska det framgå tydligt vem som gör vad och vem som betalar för de olika sakerna. Man måste se till att fördelningen av pengar täcker upp för alla som varit med och jobbat med produktionen, såsom musiker, tekniker, externa producenter och arrangörer. Alla måste få betalt. Som producent ska man se till att inte lämna ifrån sig för mycket när det gäller utlandet. Sverige är ett internationellt land och materialet kan mycket väl spridas utomlands även om man inte tror det från början. Så man ska se till att ha med en punkt om vad producenten får vid vidarelicensiering till utlandet.

8.1.6 Vilka intresseorganisationer har du som producent mest kontakt med? Har du mycket kontakt med Sami vid ifyllning av inspelningslistor eller är det så lätt som det verkar att bara fylla i, skicka in, och sedan hamnar pengarna hos rätt person?

Man har inte så mycket kontakt med organisationer som Stim och Sami som producent. Man fyller i sina inspelningslistor och skickar in och det brukar fungera problemfritt. Som tur är så sköter han inte det jobbet själv, utan överlåter det till sin assistent. Det skulle ta alldeles för mycket tid, säger han. Tid som han istället kan lägga på att producera.

8.2 Avtal

Vi skrev ett producentavtal med skivbolaget, som bandet driver själv, där vi definierade våra rättigheter som producenter. Avtalet innefattade överenskommen ersättning, territorium, avtalstid, vidarelicensiering och redovisning. Se bilaga 1.

8.3 Produktionen

8.3.1 Analys av material

Vi delade upp produktionen i olika steg; analys av material, planering, arrangering, inspelning, editering (se definition sida 3) och mix.

Till att börja med så var vi måna om att få en klar bild av bandet. Vi lyssnade på deras tidigare material och tittade på en live-dvd (se definition sida 3) från en av deras föreställningar. Därefter fick vi bandets demos och låttexter som vi analyserade. Vi presenterade våra förslag till förändringar vilket ledde till en dialog med bandet om vad som skulle tas bort, läggas till eller behållas i låtarna.

8.3.2 Arrangering och grunder

Nästa steg var att arrangera låtarna och lägga upp en tidsplan för inspelning. Vi bokade studiotid och externa musiker.

Innan första inspelningstillfället bestämde vi, tillsammans med bandet, den slutgiltiga strukturen på låtarna och vilka av låtarna som skulle finnas med på albumet.

För att förbereda inför inspelning av trummor så gjorde vi backtracks (se definition sida 3) så att trummisen hade något att spela efter. När trummorna var klara spelade vi in resten av grunderna med bas, gitarr, piano och orgel.

8.3.3 Inspelning

Därefter var det dags för sånginspelning med bandet i Skåne. Under en tredagersperiod spelade vi in bandets sångspår; lead (se definition sida 3) och kör, på samtliga låtar.

Veckan efter gjorde vi själva körpålägg (se definition sida 3) för att fylla ut i arrangemangen och nå det sound som vi var ute efter. Vi kompletterade också med ljudspår av andra instrument såsom flöjt, gitarr, piano, wurlitzer (se definition sida 3) och mandolin. Under hela inspelningsprocessen så pågick editeringsarbete av det inspelade materialet.

8.3.4 Mix

När alla spår var inspelade så samlade vi ihop allt och rensade bort de instrument och sångtagningar som vi inte tyckte passade in i slutproduktionen. För att underlätta mixningen så skapade vi nya projekt i vårt inspelningsprogram och lade in varje instrument- och sångspår på nytt.

Sedan började mixningsprocessen, som innebär att man ställer in ljudnivåer och använder eventuella effekter för att ge låten en homogen ljudbild.

8.4 Intresseorganisationer

När vi började närma oss slutet på vår produktion så tog vi reda på vilka organisationer vi som producenter bör känna till. Genom de kunskaper som vi redan hade från vår utbildning, så visste vi ungefär till vilka vi skulle vända oss. Vi fick resterande information genom Internet, personlig kontakt med organisationerna och från vår intervjuperson.

8.4.1 Stim

Stim (se definition sida 3) är en intresseorganisation som har hand om de ekonomiska rättigheterna för upphovsmän (kompositörer och textförfattare) och musikförlag.

Som upphovsman eller musikförlag ansluter du dig till Stim och anmäler dina verk. Stim ser då till att du inkasserar ersättning när något av dina verk framförs offentligt, genom att de skriver avtal med olika musikanvändare.

Upphovsmannens ersättning varierar beroende på vilket sammanhang som verket framförs i. Ersättning utgår för varje spelad minut av verket och baseras bland annat på lyssnarstatistik och reklamintäkter. I riktstäckande tv är ersättningen per minut som störst och i lokala sammanhang, som exempelvis lokalradio, är den lägre. Tariffen baseras också på vilken genre som verket befinner sig i, en jazzlåt ger mer ersättning än en poplåt.

Det är inte producentens ansvar att se till att skivans material anmäls till Stim utan det ligger i upphovsmannens ansvar och intresse.

8.4.2 Ncb

Ncb (se definition s 3) ägs av Stim och tillvaratar de mekaniska rättigheterna, det vill säga, att du som upphovsman har rätt till ersättning när ditt verk spelas in på skiva, dvd, film, video eller annan media. Det är Ncbs huvudsakliga uppgift att se till så att upphovsmannen får sin ersättning. Ncb erhåller pengar från tillverkarna av produkten och av dessa går sedan den största delen till upphovsmannen.

Personen eller skivbolaget som ska ge ut en skiva måste göra en Ncb-anmälan. En Ncb-anmälan görs genom att man fyller i en blankett, där man skriver vilka som är upphovsmän, skivnummer (se definition sida 3) och hur många exemplar som ska tryckas upp. Baserat på det betalas en avgift in till Ncb, som alltså sedan blir ersättning till upphovsmännen. Ncb tar ut en administrativ avgift på sju procent.

8.4.3 Sami

Vi tog kontakt med Sami (se definition sida 3) som är en intresseorganisation för artister och musiker som medverkar på skivinspelningar. Upphovsrättslagen säger att din insatts vid inspelning är skyddad i 50 år från inspelningsdagen. Det innebär också att du får ersättning när verket spelas i radio och tv eller på offentliga platser.

Producentens roll gentemot Sami är att fylla i inspelningslistor efter en färdigställd produktion. Alla medverkandes personuppgifter och vad de presterat på skivan antecknas på inspelningslistan och registreras hos Sami. När skivan sedan spelas så vet Sami hur pengarna ska fördelas till de medverkande. Dessa pengar kommer ifrån de som spelar upphovsrättskyddad musik för det offentliga rummet såsom, radiostationer och butiker. Sami har, precis som Stim, skrivit avtal med dem och kan därför inkassera ersättning.

Till skillnad från Stim skiljer Sami inte på olika musikgenrer, musikern får lika stor ersättning vid medverkande i en poplåt som i en klassisk komposition. Däremot är det skillnad på om du är solist, gruppmedlem, studiomusiker, kapellmästare eller dirigent.

9 Analys

9.1 Intervju

Vår intervjuperson ger oss rådet att alltid vara väl förberedda, anteckna idéer och dubbelkolla teknisk utrustning inför en inspelningsdag. Vid inspelning ska man ha tålamod för att hitta den bästa tagningen. Det är viktigt att musikern/sångaren känner sig bekväm i sin roll och har en känsla för låten. Han ger också tipset att alltid spela in, även fast man bara testat ljudet. Det är oftast då de bästa tagningarna kommer.

Vid mix så brukar han ta in en utomstående person för att den ska ge synpunkter på hans mixningsarbete. I ett produktionsteam bör man hitta sin roll för att skapa ett bra arbetssätt. Vad gäller avtal så är det viktigt att vara tydligt och se till att alla medverkande ska få betalt. Som producent har han inte så mycket kontakt med intresseorganisationer, utan har tagit hjälp med den administrativa biten.

9.2 Avtal

I vårt producentavtal (se bilaga 1) tog vi upp kraven om ersättning för vårt arbete. I vårt fall har vi finansierat hela produktionen vilket ger oss rätten till en högre ersättning vid fonogramförsäljning (se definition sida 3). Skulle vi istället få produktionen finansierad av skivbolaget innan start så hade vår ersättning vid fonogramförsäljning varit avsevärt lägre.

Avtalstiden gäller i tio år, men skulle inte skivbolaget säga upp avtalet tre månader innan dess slut så förlängs det automatiskt med ett år i taget.

Avtalet gäller i hela världen men om skivbolaget inte lyckas sälja in skivan till andra länder inom sex månader tillfaller rätten producenterna. Om skivan släpps i andra länder så får vi som producenter halverad procentsats i förhållande till ersättningen i Sverige.

Sinsemellan har vi, författarna, endast ett mutligt avtal, där vi kom överens om att vi skulle dela lika på alla intäkter och utgifter som våra projekt genererar.

9.3 Produktionen

9.3.1 Inspelningen

Redan från dag nummer ett hade vi en klar vision över hur vi ville att slutresultatet skulle bli. Därför har vi under hela produktionstiden försökt vara raka och tydliga mot vår uppdragsgivare och mot de externa musiker som vi har tagit hjälp av. Det har också varit viktigt att hålla deadlines och överenskommelser gentemot de vi jobbat med för att inge förtroende.

Vid inspelningstillfällena har vi coachat bandet och externa musiker med ett bestämt, men positivt och avslappnat sätt. Vi har alltid berättat eller visat hur vi vill att de ska spela/sjunga, men samtidigt har vi också varit noga med att få med deras personliga prägel.

9.3.2 Mix

Under mixningsprocessen tillämpade vi de kunskaper som vi fått under vår utbildning. Eftersom vi var noggranna med att få ett bra grundljud redan vid inspelningen så slapp vi rädda dåligt inspelade ljudspår. En stor fördel var att vi samlade ihop alla låtars ljudspår i nya projekt i inspelningsprogrammet. Då kunde vi nollställa alla spår och börja mixa från grunden. När vi spelade in så gjorde vi en provisorisk mix för att man lättare skulle höra låtarnas helhet.

Vi referenslyssnade (se definition sida 3) på många olika ställen för att få en klar bild om hur det skulle låta i gemene mans musikstereo. Då kunde vi göra en generell mix som låter bra överallt.

9.4 Intresseorganisationer

Som producent har du skyldigheten att fylla i inspelningslistor vid produktioner och skicka in dem till Sami. Detta för att medverkande på skivan ska få ersättning när produktionen spelas offentligt. Stim och ncb jobbar för att upphovsmannen ska få ersättning när deras verk framförs. Som sagt så ligger detta i upphovsmannens ansvar och intresse och därför hamnar detta utanför producentens ansvarsområde.

10 Slutsatser

I slutsatsen hänvisar vi till vår frågeställning (se sida 2) .

De praktiska saker som du måste tänka på som musikproducent är att vara väl förberedd, noggrann och att föra anteckningar genom hela produktionen. En förberedelse i ett tidigt skede är att man ber bandet, artisten eller skivbolaget om demos på låtarna som ska spelas in. Då kan man som producent förbereda arrangemangen och kontakta de externa musiker som eventuellt måste hyras in.

Du måste också kunna skapa en positiv stämning i studion och vara tydlig med dina idéer för att uppnå ett bra resultat. Som producent måste du kunna kritisera upphovsmannens text eller musik på ett konstruktivt och respektfullt sätt, så att han/hon blir inspirerad till förbättring istället för att det skapar dålig stämning.

Ett avtal mellan producenten och uppdragsgivaren måste vara tydligt. Det finns ingen mall för hur ett avtal ska se ut, utan det är något som parterna kommer överens om tillsammans. Vanligt är att ett skivbolag eller artist betalar hela produktionen vilket resulterar i att producenten får en låg procentsats på skivans försäljning. Om däremot producenten står för hela produktionen erhålles en högre procentsats vid försäljning av skivan.

När man skriver ett avtal är det viktigt att man tar hjälp av någon som har erfarenhet av att skriva avtal, om man inte själv har gjort det tidigare, så att man inte missar någon viktig punkt. Viktigt är också att tänka långsiktigt, vem vet var produktionen tar vägen om fem år?

Som producent måste du ha kunskap om vad de olika intresseorganisationerna gör, men det är bara Sami som du har kontakt med.

11 Diskussion

11.1 Planering och tidsplan

Tidsplanen har varit en bra mall över hur vi skulle lägga upp vårt arbete. Vi har följt vår planering men även haft möjligheten att ändra den vid behov. Vissa moment har vi dock varit tvungna till att ha fasta, på grund av vår uppdragsgivares schema. Det har varit bra eftersom vi då haft press på oss att färdigställa olika steg i produktionen.

11.2 Inspelning och mix

Inspelningen har gått förvånansvärt problemfritt. Det har inte uppstått tekniskt krångel eller förhinder hos externa musiker. Det enda som har fallit bort är en stråkinspelning på ett av albumspåren. Detta berodde på tidsbrist. Inspelningen skulle ske i Skåne, vilket inte fick plats inom ramen för vår tidsplan med tanke på att vi är baserade i Skara.

Musikerna har varit samarbetsvilliga och vi har lyckats skapa en bra stämning vid inspelning. Vid ett tillfälle uppstod det en diskussion om texten i en av låtarna. Det löste sig genom en kompromiss och vi är nöjda med att vi inte gav efter för lätt.

Vi valde att mixa allt tillsammans för att få fram våra gemensamma visioner. Med tanke på tidspressen och det stora antalet låtar som skulle mixas så kunde vi alternera i mixningsarbetet, vilket var gynnsamt.

11.3 Fallstudie

Men tanke på vårt omfattande praktiska arbete så låg fallstudien långt fram i tidsplanen. När sedan vår intervjuperson fick förhinder då vi först bokade möte blev det pressat i tidsplaneringen men det ordande upp sig i sista minuten. Vi fick en bra intervju och vi är nöjda med svaren.

12 Referenser

Litteratur:

David Gibson/Maestro Curtis, *The art of producing*, Artist Pro Publishing

Wennman, K/ Boysen, P (2005) *Musik som levebröd* (Upplaga 3:1)

Internet:

www.stim.se (hämtat 2008-05-14)

www.ncb.se (hämtat 2008-05-14)

www.sami.se (hämtat 2008-05-13)

www.copyswede.se (hämtat 2008-05-14)

Producentavtal

Mellan XXXX XXXX XXXXX, nedan kallat "Skivbolaget" med adress: XXXXX, XXX XXXX, och Andersson/Hedlund, nedan kallat "Producenten" med adress: XXXXX X, XXXX XXXXX, har idag 2008-05-13 ingått följande avtal.

1. Definitioner

Fonogram	Anordning för analog eller digital upptagning av ljuden i ett framförande eller av andra ljud, t.ex. grammofonskiva, ljudband, ljudkassett, CD-skiva eller ljudfil.
Fysisk distribution	Distribution genom vilken exemplar överlämnas. Ett exempel på fysisk distribution är försäljning via detaljhandeln.
Digital distribution	Distribution på trådlös eller trådbunden väg genom vilken distribution exemplar inte överlämnas; ett nytt exemplar framställs istället hos mottagaren. Ett exempel på digital distribution är försäljning via elektroniska nätverk, t.ex. Internet.

2. Parter

2.1 Producenten är part i detta avtal såväl som grupp som enskilda personer.

3. Omfattning

3.1 Detta avtal gäller all fysisk och digital distribution såväl i form av album som enstaka albumspår.

4. Territorium

4.1 Detta avtal gäller WW. Om inte skivbolaget lyckats släppa inspelningen i andra länder än Sverige inom 6 månader efter skivans utgivningsdag tillfaller rätten för inspelningen Producenten för dessa länder. Släpps inspelningarna i något av dessa länder efter dessa 6 månader delas intäkterna mellan Skivbolaget och Producenten.

5. Avtalstid

5.1 Detta avtal gäller tiden: 2008-05-13 till 2018-05-13. Om inte avtalet sägs upp 3 månader innan avtalsperiodens slut så förlängs kontraktet automatiskt 1 år i taget.

5.2 Efter avtalstiden slut tillfaller rättigheterna till inspelningen Producenten.

6. Ersättning för fonogramförsäljning

6.1 För varje sålt digitalt eller fysiskt fonogram utgår en ersättning på 20 % av fonogrammets nettopris till Producenten. Vid pris under 50 kr per fonogram ska Producenten informeras och ge sitt godkännande.

6.2 Ersättning utbetalas halvårsvis under avtalstiden med start från 2008-12-31.

6.3 Vid vidarelicensiering, såsom samlingsskiva, ska 50 % av intäkterna betalas till Producenten.

6.4 Vid vidarelicensiering av skivan till annat skivbolag ska producenten informeras och ge sitt godkännande. Producenten har rätt till 20 % av masterintäkterna.

6.5 Vid synkronisering ska 50 % av masterintäkterna betalas till Producenten.

6.6 Vid sampling av inspelningen ska godkännande fås av Producenten samt 50 % av masterintäkterna ska tillfalla Producenten.

7. Redovisning av fonogramförsäljning

7.1 Skivbolaget ska redovisa den totala försäljningen av fonogram till Producenten en gång per halvår, i samband med utbetalning av ersättning.

7.2 Producenten har rätt till att ta in utomstående revisor för att granska redovisning.

7.3 Vid eventuell konkurs ska inspelningen tillfalla Producenten.

8. Ändringar

8.1 Ändringar av och tillägg till detta avtal ska för att vara bindande, vara skriftligen avfattade och undertecknade av parterna.

9. Tvister

9.1 Tvister med anledning av detta avtal skall avgöras enligt svensk lag vid Eslövs Tingsrätt som första instans.

10. Avtal

10.1 Av detta avtal har två likalydande exemplar upprättats varav vardera parten tagit varsitt.

.....
XXXX, XXXXX XXXX XXXXX

.....
Erik Hedlund, Producent

.....
XXXXXX XXXXX, XXXXX XXXX XXX

.....
Malin Andersson, Producent